

živovali slušně své rodiče, upadnou-li v nouzi. Zákonnou podmínkou tohoto nároku rodičů a závazku dětí jest však nejen nuznost rodičů — kterýžto pojem odvolací soud správně vyložil (srv. také rozh. čís. 4705 sb. n. s.), — nýbrž i to, zda děti podle svých majetkových a výdělkových poměrů, podle své hospodářské mohoucnosti jsou s to, by rodičům přispěly (srv. také rozh. čís. 5865 sb. n. s.). V projednávaném případě nelze ze skutečností jednak nesporných, jednak zjištěných usuzovati, že zemřelý syn poskytoval žalobcům výživu podle § 154 obč. zák., ani že nastaly u žalobců skutečně zákonné předpoklady pro takovýto nárok. Jest totiž nesporno, že 18letý syn žalobců byl učedníkem s týdenním platem 24 Kč, a bylo zjištěno, že 52letý žalobce má výdělků 250 Kč týdně a že se stará o 48letou spolužalující manželku, která si vydělá měsíčně nejvýše 150 Kč, dále o dvě dcery ve věku 23 a 15 roků a o syna školáka. Z těchto skutečností jest bez dalšího zřejmo, že nikoli žalující rodiče proti nezletilému synovi měli nárok na výživu podle § 154 obč. zák., nýbrž naopak sami byli povinni podle §§ 141 a 143 obč. zák. starati se o výživu syna, pokud mu k tomu jeho výdělek nestačil. Že týdenní plat 24 Kč k tomu za nynějších drahotných poměrů nestačil, netřeba blíže dokazovati. Žalobci, tvrdíce, že jim jejich syn přispíval na domácnost celým výdělkem a že by jim byl po vyučení přispíval ještě vyššími částkami, zapominají, že naproti tomu musili syna vydržovati, takže jeho příspěvek na domácnost byl jen příspěvkem na vlastní výživu a nikoli na výživu rodičů. Podle toho bylo zbytečno zjišťovati tvrzení žalobců, že jim syn celou týdenní mzdu odváděl, a není v tom neúplnosti řízení podle § 503 čís. 2 c. ř. s. Za tohoto stavu věci netřeba řešiti otázku, zda rodiče žijí v poměrech nuzných, aniž otázku, zda snad někdy v budoucnosti byl by syn rodiče podporoval, neboť rodiče by měli nárok jen na náhradu výživy, která by jim byla příslušela podle poměrů v době synova úmrtí, a nelze založiti rozsudek na tom, jak by se snad byly poměry v budoucnosti utvářily, jak nejvyšší soud již opětovaně rozhodl (srv. k tomu rozh. čís. 968, 2358 a 3107 sb. n. s.).

Čís. 7636.

Formy notářského spisu nevyžaduje úmluva mezi manžely při dobrovolném rozvodu manželství od stolu a lože, podle níž převzala manželka byt a obchod se všemi zásobami a zařízeními, začez vzala na sebe povinnost vyživovati ze svého dítě, vzdala se nároku na výživné se strany manželovy a zaplatila mu částečnou vzájemnou hodnotu.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1927, Rv I 624/27.)

Smlouvou ze dne 18. září 1925 uzavřenou za příčinou dobrovolného rozvodu manželství od stolu a lože postoupil manžel manželce zařízení bytu a zásoby obchodu, začez manželka zaplatila manželovi 35.000 Kč, vzdala se nároku na výživné se strany manželovy a vzala na sebe po-

vinnost vyživovati syna. Tvrdě, že smlouva jest neplatna pro nedostatek formy notářského spisu, domáhal se manžel na manželce vydání věci, jež jí byl smlouvou postoupil. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Podle odvolatelova názoru nesprávně první soud posoudil věc po stránce právní, pokládaje smlouvu stran ze dne 18. září 1925 za platnou, ač se jedná o trhovou smlouvu mezi manžely, k jejíž platnosti se vyžaduje formy notářského spisu. Výtka ta je neoprávněná. Smlouva měla za účel, by majetkové poměry stran byly upraveny z důvodu dobrovolného rozvodu od stolu a lože ve smyslu § 105 obč. zák. Za tím účelem předal žalobce žalované zařízení bytu a obchodu s veškerými zásobami a s výrobou, žalovaná vzdala se výživného, zavázala se starati se o výživu syna Josefa a zavázala se žalobci zaplatiti za postoupené věci 35.000 Kč, aby nebyl předáním těchto věcí zkrácen. Nejde tu o smlouvu trhovou, již žalovaná od žalobce koupila zařízení bytu a obchodu se zásobami a s výrobou, nýbrž o úpravu vzájemných poměrů mezi manžely z důvodů dobrovolného rozvodu, zejména však o úpravu vyživovací povinnosti žalobce k žalované. Při tom je zcela lhostejno, zda se tato povinnost vypořádá v penězích či v jiných věcech. Formy notářského spisu jest ve smyslu zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. zapotřebí jen ku smlouvám svatebním, ku smlouvám mezi manžely o koupi, o směnu, o zápůjčku neb o uznání dluhu. Do skupiny těchto smluv nenáleží však smlouva v souzeném případě uzavřená a proto také pro ni není předepsána forma notářského spisu, již zákonodárce chtěl jen čeliti obmyslným jednáním manželů na škodu věřitelů. Takovým jednáním není však dohoda, která má za účel úpravu majetkových poměrů rozvedených manželů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) posoudily nižší soudy věc správně. Podle zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. vyžadují formy notářského spisu pouze některé smlouvy mezi manžely, nikoli však smlouvy veškeré. Zákonu tomu podléhají pouze smlouvy kupní, směnné, o důchod, o zápůjčku a smlouvy uznávací. Mezi smlouvy tyto nepatří však úmluvy manželů o rodinných a majetkových poměrech uzavřené při rozvodu manželství od stolu a lože po rozumu § 105 obč. zák., ač-li ovšem nejsou smlouvami druhu shora naznačeného (rozh. 667, 1020, 3402 a 6632 sb. n. s.). Podle dohody mezi žalobcem a žalovanou převzala žalovaná smírem, uzavřeným s manželem před rozvodem, byt a obchod se všemi zásobami a zařízeními, a vzala na se povinnost ze svého vyživovati syna, vzdala se práva na výživné se strany manželovy a zaplatila mu k částečnému vyrovnání majetkových hodnot, jež jí byly poskytnuty, 35.000 Kč jako částečnou vzájemnou hodnotu. Smlouvu tuto nelze podřaditi pod žádnou ze smluv shora vytčených, nýbrž jest to smlouva svého druhu, jejíž platnost nezávisí na určité formě.